

EEN TIJD VAN HERSTEL EN HERSCHEPING

De laatste jaren geldt de tijd tussen 1 september en 4 oktober binnen onze Kerk als de zogenaamde scheppingsperiode. De eerste dag van september is door paus Franciscus ingesteld als de Wereldgebedsdag voor behoud van de schepping en 4 oktober is, zoals iedere rechtgeaarde katholiek weet, de feestdag van de heilige Franciscus. In deze periode wordt binnen de katholieke gemeenschap aandacht besteed aan Gods schepping. De schepping is Gods eigendom en wij zijn geroepen om als rentmeesters deze wereld zo goed mogelijk te behoeden en bewaren. Alles wat bestaat, is een geschenk van God. Met alle schepselen vormen wij een soort universele familie. Op verzoek van de Groene Kerken schreef ik recent een column over de sabbat en onze verantwoordelijkheid voor onze schepping. Ik laat u graag mee-lezen.

Sabbat en schepping

In de Heilige Schrift wordt de sabbat allereerst verbonden met de schepping. De zevende dag vormt in het eerste scheppingsbericht een dag van rust. Een dag van recreatie, letterlijk dus herschepping. Mensen en dieren mogen na zes dagen van inspanning rusten en ontspannen. Anders gezegd: de sabbat heeft te maken met van ophouden weten. Even een pas op de plaats om door rust weer op krachten te komen en energie te krijgen. In onze katholieke traditie kennen de Benedictijnen de afwijzing van ora et labora. De dag wordt opgedeeld in momenten van gebed en werk. Het gaat om de heilzame werking van onderbreking. Alleen zo kan het leven, niet alleen voor monniken in kloosters maar voor ons allen, goed en gelukkig worden geleefd.

Sabbat en uittocht

In het Oude Testament wordt de sabbat ook verbonden met de Exodus, de uittocht van het Joodse volk uit de slavernij van Egypte. Natuurlijk heeft deze uittocht alles te maken met herschepping. Israël wordt immers van een slavenvolk herschapen tot een vrij volk dat mag leven voor Gods aangezicht. Ik vermoed dat veel christenen tot voor kort de sabbatrust, bij ons christenen tijdens de zondag, primair op de mens hebben betrokken. De zondag als een dag van kerkgang en ontspanning voor ons mensen.

Zonnelied

De ecologische crisis heeft onze ogen echter geopend en vraagt om een nieuwe en bredere visie. Wij mogen niet langer dieren en planten bedreigen en de aarde vervuilen en uitbuiten. Velen, en niet alleen rooms-katholieken, worden voor die bredere visie geïnspireerd door paus Franciscus. In zijn rondzendbrief 'Laudato Si' (2015) verwijst onze paus naar het prachtige Zonnelied van de heilige Franciscus. In dat loflied op de schepping spreekt de middeleeuwse heilige over broeder zon, zuster maan, broeder vuur en zuster water. Alle onderdelen van de schepping delen in één broeder- en zusterschap.

Een lange sabbat

Duurzaam spreken is echter gemakkelijker dan duurzaam handelen. Toch beseffen wij meer en meer dat de komende decennia grote gedragsveranderingen nodig zijn. Alle mensen, gelovig of ongelovig, hebben allemaal dierbaren die jonger zijn dan zichzelf. Dat feit alleen al kan ons motiveren veel zorgvuldiger -dan tot nu toe- met de aarde om te gaan. De aarde is, met een prachtig beeld van paus Franciscus, ons gemeenschappelijk huis. Zonder de aarde, die ons draagt en voedt, kunnen wij niet leven. Het geloof dat deze aarde Gods eigendom is, vormt voor ons christenen, en allen die in een Schepper geloven, een extra motivatie om als hoveniers deze aarde te koesteren en te

beschermen. Wij hebben tot 2050 een lange sabbat nodig. Een tijd dus van herschepping en herstel. Niet steeds meer willen maar juist minder. In kracht van Gods Geest zijn wij als vrienden van Christus geroepen tot ommekeer in denken en handelen.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

oktober

(n.b. ma-vr 8.30 u Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

- 1 Eucharistie
- 2 11.00 Permanente Raad
20.00 diakenberaad
- 3 19.00 lezing Radboud Universiteit
- 4 10.00 classis predikanten PKN, Hydepark
16.00 Eucharistie 40 jaar Katholiek Nieuwsblad, kathedraal
- 5 10.00 stafvergadering
- 6 10.00 Bossche gesprekskring
- 7 11.00 groep vrijmetselaars
- 8 Eucharistie
15.00 Eucharistie, Utrecht
- 9 17.00 erekapelaans Orde van Malta
- 10 10.00 bisschoppenvergadering
- 11 10.30 platform Nederlandse diakens
19.30 lezing, Beuningen
- 12 10.00 stafvergadering
13.30 VKMO
- 14 gildemis, Oirschot
- 15 Eucharistie, Eindhoven
- 17 Dies 100 jaar Radboud
- 18 Hooge Berkt Gemeenschap
19.00 thema-avond diaconie en missie
- 19 10.00 stafvergadering
- 22 11.30 Eucharistie Heuvelkerk, Tilburg
- 24 17.00 Comité van Aanbeveling VBOK
- 26 10.00 stafvergadering
- 29 Eucharistie
- 30 12.00 Laudato Si, Utrecht

Benoemingen/ontslagen

De heer **F.M.L Ouwens** te Veghel per 15 juli 2023 ontslag als pastoor van de parochie De Goede Herder te Heesch en als deken van het dekenaat Oss-Ravenstein-Uden.

De zeereerwaarde heer drs. **J.H.E.T.M. Grubben** te Schaijk per 15 juli 2023 benoeming tot waarnemend pastoor van parochie De Goede Herder, Heesch.

Mevrouw drs. **M.A.C. van Eck te Westervoort** met ingang van 21 juli 2023 wegens emeritaat eervol ontslag van de opdracht en zending als pastoraal werker van de parochie Heilig kruis te Nuenen.

De heer **E. van Doesburg** te Nijmegen per 1 augustus 2023 de zending en opdracht als pastoraal werker ten behoeve van de geestelijke verzorging in het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis te Nijmegen.

De eerwaarde heer **J.A.P.H. Vugs** te Oisterwijk per 1 september 2023 wegens emeritaat eervol ontslag als diaken van de parochie De Goede Herder te Tilburg.

Mevrouw **E.E.T. Sitskoorn** te Tilburg per 1 september 2023 de zending als catechist ten behoeve van de parochie O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Tilburg.

De heer **J.W. Hacking** te Malden per 14 september 2023 wegens emeritaat eervol ontslag van de opdracht en zending als pastoraal werker van de studentenparochie Heilige Geest te Nijmegen.

De eerwaarde pater **S.P. Taa O.Carm.** te Boxmeer per 1 november 2023 benoeming als pastoor (kapelaan) van de Onze Lieve Vrouweparochie te Boxmeer.

In memoriam

Op 18 juli 2023 is te Tilburg overleden de zeereerwaarde heer **Petrus Gelens**, emeritus-pastor van de parochie H. Bernadette en H. Clemens te Waalwijk.

De zeereerwaarde heer Gelens werd geboren in Zevenbergen op 2 januari 1942 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 20 mei 1989. Na zijn priesterwijding werd hij benoemd tot mede-pastor van de parochie H. Jozef te Budel-Dorp plein van welke parochie hij per 1 maart 1991 pastoor werd. Van 1 september 1997 tot 31 december 2001 was hij vervolgens pastoor van de parochie H. Jozef te Kaatsheuvel.

Per 15 oktober 2002 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie H. Bernadette-H. Clemens te Waalwijk uit welke functie hem vanwege emeritaat per 1 december 2009 eervol ontslag is verleend.

In zijn emeritaat heeft hij nog geregeld assistentie verleend in Kaatsheuvel en omgeving.

Moge hij rusten in vrede!

Jubilea

In de afgelopen tijd zijn in het bisdom de volgende jubilea geweest (omdat de nieuwsbrief in augustus niet verschenen is worden deze nu gepubliceerd):

70 jaar priester 4 augustus

J.P. Bakker em. pastoor Soerendonk (Deken Meijerstraat 317, 5721 BZ Asten)

40 jaar priester
3 september

Drs. A.H.P. Brouwers pastor
Best (Hoofdstraat 35, 5683 AC
Best)

G.B.M. Looyaard pastor Uden-
hout (Slimstraat 22, 5071 EK
Udenhout)

Prof. dr. H.W.M. Rikhof em.
hoogleraar en pastor H. Land-
stichting (Nijmeegsebaan 57,
6564 CD H. Landstichting)

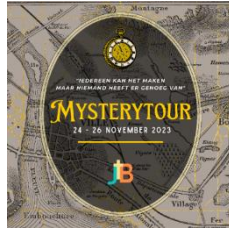
25 jaar diaken
26 september

J.L. Hagebeek em. diaken Ewijk
en Winssen (Henk van Tienho-
venstraat 23, 6543 JB Nijme-
gen)

De Mysterytour

“Niemand heeft er genoeg van, maar iedereen kan het maken”
We dagen jongeren uit om in het weekend van 24 tot en met 26 november 2023 zich onder te dompelen in een mysterieuze zoektocht. Ontdek waar niemand genoeg van heeft en leer hoe je er meer van kan maken. Maar dat zal niet het enige mysterie blijken. Ze zullen geconfronteerd worden met vragen over zichzelf, het leven en het geloof, in en uit drie verschillende fases. Wat zijn hun antwoorden op deze levensvragen en hoe zorgen ze ervoor dat ze kunnen leven? Kunnen die antwoorden na een ervaring veranderen en hen geloof geven? En wat hebben die antwoorden te maken met diegene die ze graag zouden willen zijn?
Nieuwsgierig geworden?
Jongeren worden op vrijdag 24 november om 18.00 uur in Den Bosch verwacht, met kleding voor drie dagen. Na 48 uur -op zondag 26 november- zijn ze hier weer terug.

En in de tussentijd gaan ze de uitdaging aan!

De Mystery-
tour is een
activiteit
van Jong Bis-
dom Den
Bosch voor
jongeren
tussen 16 en 35 jaar. Een week-
end rond geloof, zingeving en
grote vragen uit het leven. Een
weekend waarbij jongeren op
onverwachte plaatsen komen en
verdieping op een unieke manier
zullen beleven. De twist: de
deelnemers weten het “wat,
waar, hoe en wie” niet van het
hele weekend.

Praktische informatie:
Datum: 24-26 november 2023
Kosten: €30,- (all-inclusive). Met
de bevestiging van aanmelding
wordt er meer informatie ver-
strekt over betaling.
Aanmelding kan via het aan-
meldformulier dat te vinden is
op: www.jbdb.nl (vóór 15 no-
vember). Let op: er is maar be-
perkt plaats!
Voor meer informatie kunt u
contact opnemen met Ingrid van
Zeeland via:
jongeren@bisdomdenbosch.nl

Actie Kerkbalans 2024 komt eraan

Nu de zomer weer zijn einde na-
dert, gaan de parochies weer
van start met de voorbereidin-
gen voor de Actie Kerkbalans
2024.
Het thema is ook dit jaar ‘Geef
vandaag voor de kerk van mor-
gen’. De actie vindt plaats van
zaterdag 13 januari tot zaterdag
27 januari 2024.
De kerk is niet alleen voor ons
maar ook voor de generaties na
ons van grote waarde. Het is een
plek waar we God en elkaar ont-
moeten. Waar we rust vinden,

omzien naar elkaar en het leven
met elkaar delen. Heel graag
willen we ook het komende jaar
en in de verdere toekomst van
betekenis zijn voor mensen die
verdieping en ontmoeting zoe-
ken. We willen uitnodigend zijn
voor jonge mensen die hun leven
nog voor zich hebben, en voor
mensen die God nog niet ken-
nen. We willen mooie en inspire-
rende vieringen organiseren,
evenals verbindende activiteiten
daaromheen. Maar dat alles kost
geld. Door vandaag te geven,
maken we de kerk van morgen
mogelijk.

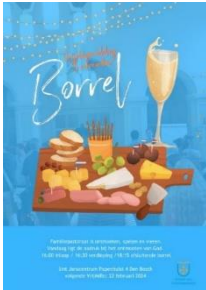
Tijdens de Actie Kerkbalans ont-
vangt u een brief van uw paro-
chie met het verzoek voor een
jaarlijkse financiële bijdrage.
Mag de parochie ook in 2024
weer op u rekenen?

Alvast hartelijk dank voor uw
bijdrage!

Biddend familie- pastoraat

Familiepastoraat is ontmoeten,
spelen, vieren. Vol passie wer-
ken we aan nieuwe vormen, en
slaan we nieuwe wegen in. Het
is belangrijk om bij het organise-
ren, in het creëren, te midden
van alle enthousiasme de kern in
de gaten te houden, dat waar
het uiteindelijk om gaat: de ont-
moeting met God.
Precies die ontmoeting is het
thema van onze eerste VrijMiBo
(Vrijdagmiddagborrel) op vrijdag
3 november. Van 16.00 uur tot
16.30 uur is er inloop. Daarna
zijn er drie ‘pitches’. **Martijn
Derks, pr.** zal vertellen over
aanbidding met kinderen en

tieners. **Ina Ruiter** neemt ons mee in *leiding geven in familie-pastoraat én verbonden blijven met God*. **Lucre van Putten** van Value for Kids neemt ons mee in *Bidden met kinderen in een missionaire kerk*. Na elke pitch is er ruimte voor uitwisseling. Na af-

loop van de 'pitches' is er wat te eten, en is er ruimte om elkaar te ontmoeten. We sluiten af om 19.00 uur.

De VrijMiBo vindt plaats in het Sint Janscentrum, Papenhulst 4, Den Bosch. Alle leden van familiepastoraatsgroepen in het bisdom zijn uitgenodigd. Aanmelden is wel nodig. U kunt zich aanmelden voor deze VrijMiBo via: aanmelding@bisdomdenbosch.nl. U ontvangt dan een week vóór de VrijMiBo een mail met nadere informatie.

Borrel mee op vrijdag 3 november, welkom!

Jubileum Mgr. Hurkmans

In dankbaarheid aan God, mijn familie en de gemeenschap van de Kerk heb ik mijn 25 jarig bisschopsjubileum - in de kracht van de heilige Geest - mogen vieren. Ik wil u allen danken voor uw betrokkenheid en gebed

Mgr. A. Hurkmans

Taizégebied in Rome en Den Bosch

Zaterdag 30 september verzamelen duizenden jongeren zich op het Sint-Pietersplein in Rome om, aan de vooravond van de synodevergadering, samen met paus Franciscus te bidden voor de toekomst van de kerk.

Luisterend op weg

Met een bus vol jongeren reist de Katholieke Vereniging voor Oecumene naar Rome. Voor iedereen die niet naar Rome kan is er op hetzelfde moment een Taizéviering in de Bossche Sint-Janskathedraal, die om 17.00 uur begint. Met een liveverbinding met het Sint-Pietersplein, dezelfde liturgie, een speciaal koor, liederen en Nederlandse gebeden belooft het een indrukwekkende viering te worden.

U bent van harte welkom!

Everardus Witte

Het onderzoek naar de zaligverklaring van broeder Everardus Witte is opnieuw gestart. Het volgende gebed wordt aanbevolen: Heer, wij zijn U dankbaar voor de genade die U ons in broeder Everardus Witte, het heilig Bruurke, gegeven heeft. Hij was een man van gebed. Geef ons op zijn voorspraak wat wij U vragen in de naam van Jezus Christus, uw Zoon. Amen.

Gebedsverhoringen graag doorgeven aan vicepostulator br. B. van Bronkhorst ofm via: everardus@franciscanen.nl

Gerardusfonds

Bisschop de Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Bij voorbaat veel dank!

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl